Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentarius in VIII libr. philosophicorum Arist. exceptus a Michael Schweizer, mon. Salemitani professo - Cod. Ettenheim-Münster 359

Specius, Johannes

[S.l.], 1596

Quaestio 2da

urn:nbn:de:bsz:31-132384

Visual Library

De divisionibus et proprietatibus Loci

Quaestio 2da.

Locus ab Arist. in Top. 14. dividitur in comm. et proprium. Loci divisio
com. dr. q. plura locata continet seu ut alij dicunt qui Quis locus com.
rem n. primo et immediate continet ut coelum respectu
locati quem aliorum corporum interventu continet. pro Quis propr.
prius e. q. unum tantummodo locatum continet seu q. primo
et immediate rem continet ut concava superficies aeris
immediate locatum ambientis. Arist. sua definitione
potissimum explicare voluit locum proprium; na. com. Quare Arist. in sua definitione potissimum voluit locum proprium.
etiam alia quoque rõe proprius est n. e. converso. Coe
lum .n. v.g. rõe dr. locus com. ignis sed proprius eo q.
ipsum solum proprie primoque et immediate contineat sed
respectu eorum q. infra ignis regionem continentur.
Deinde alius locus est actualis alius potentialis. Locus Alia divisio
potentialis e. v.g. totum aliquod continuum respectu suarum Quis locus potentialis.
partium ut contineri inter se q. praeter eum actu divisae
non sint actu et a toto ut a se invicem continere
sequuntur. Locus actualis suis oppositis facile cognos- Quis actualis.
citur. Porro varios modos quos contingit aliquid in
alio esse septem 23. numerat Arist. quos hr. explicat
Tol. q. videatur. Praeterea locorum alius est Alia divisio.
mathematicus alius naturalis. Locus mathematicus e. sup. Quis locus Mathematicus.
ficies ambiens locatum abstrahendo a virtute seu
qualitate conservativa locati. Locus naturalis est Quis naturalis

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

superficiens continens locantis simulque includens etiam conservativa locati sic superficies concava infimi caeli est absolute Locus ignis quatenus sphaera eius undequaque ambit, quatenus vero eundem ignem conservat et quietem perfectionemque tribuit est locus naturalis. Utrumque locum definiunt Autores potissimum tamen locum naturalem quibus rebus tam simplicibus quam mixtis debetur: nam ut aqua suum habet locum in quo conservatur sic homo locum superficies deli suum.

Ad proprietates Loci quod attinet solet prima tradi a quibusdam Loci Immobilitas: sed haec non tam est proprietas quam differentia loci ut ex dictis patet. Prima igitur est continere locatum. potest autem 4. ob causas unum corpus aliud gere alio a quo continetur 1° ut ab eo figuretur et formetur sicut aqua et alia liquida figurantur in vase 2do ut ab eo conservetur. 3tio ob dispositionem et ordinem universi secundum quem corpora minora et ignobiliora contineri debent a corporibus maioribus superioribus perfectioribus. 4to ob eam dependentiam quae est inter agens et patiens movens et motum. 2da proprietas est ut locus sit aequalis locato id quod intelligendum est non de corpore locante et locato sed de superficie concava locantis et convexa locati hae namque semper sunt aequales. Nam licet caelum lunae maius sit quam tota sphaera ignis, superficies tamen concava lunae non est maior quam superficies convexa

[Margin notes:]
Immobilitas est differentia loci
1a proprietas quatuor ob causas unum corpus in alio
1°
2do 3tio
4to
2da proprietas

erga ignis. De hac proprietate plurib[us] disputat
Tol. q. 2. quem vide. 3tia proprietas est non esse aliquid 3tia proprietas
intrinsecum locati videlicet materiam, formam, partem aut aliquid
per se inhaerens sed solummodo externum continens. Quam
... aut hanc nonnulli cum ea coniungat reliquis tamen
... separant; Aliud enim est continere, aliud non esse partem
... ut quis facile videt. Huius proprietatis ratio Ratio huius proprietatis
... ista quia forma non separatur a materia in actu locus
... separatur a locato etc. Maior est satis certa si
... recte intelligatur videlicet formam non separari a materia per se
... mutari de materia in materiam eo modo quo corpora
... mutantur de loco in locum: Illius autem separatio est
... corruptio. Minor probatur quia id in quo res sibi invicem
... cedunt et succedunt est ab eisdem succedentibus rebus
... separabile. Ex qua eadem ratione perspicitur locum neque esse
... partem integrantem neque habitum. 4ta proprietas 4ta proprietas.
... non esse sine aliquo locato alioquin esset vacuum:
... vacuis autem non possit omni prorsus locato carere
... tamen carere hoc vel illo determinato ac singulari
... adeoque nulli certo est loco quasi alligatus quemadmodem
... dictum est singula sibi in loco cedunt ac succedunt
... locata. 5ta proprietas omnem locum esse sursum et deorsum 5ta.
... non quod omnis locus partem habeat alteram sursum alte-
... ram deorsum sed quod omnis locus natura aut sit sursum
aut deorsum de quo alibi. Ex qua sexta propri- 6ta
etas continuo nascitur videlicet unumquodque corpus in suum locum

Ultima proprietas. naturaliter ferri illuc manere & quiescere. Alia proprietas loci est ut trahat locatum ad se non quidem in genere causae efficientis quasi locus vim aliquam ad locatum transmitteret adeoque trahendo locatum ipse quoque moveretur sed movet & trahit illud in genere causae finalis tractione metaphorica tanquam finis & bonum. Ad hanc proprietatem refertur illa qua locus dicitur habere vim generandi conservandi et perficiendi id cuius est locus: videmus enim in coelo locis omnibus generari perfici & conservari alia alijs. Innuit hanc proprietatem Arist. phys. t. 48. ubi ait locum esse similem locato illud esse tanquam actum & formam hunc tanquam potentiam et materiam.

Quare locatum maneat in suo proprio loco. Moratur autem locatum in suo proprio loco tum quia est veluti pars ipsius; omnis autem pars suapte natura manet in toto tum quia ultimum corporis continentis convenit cum externa superficie corporis locati & ad suum locum naturalem delati: Conveniunt in qualitate corpora ista saltem secundum unam qualitatem ex quo et congenea seu ~~similia~~ symbola vocantur. Plura de loci proprietatibus legantur apud Perer: lib. 11. et Tol. in explicatione capitum quinque priorum q. et 9. dubia quaedam huc spectantia tractantur ac definiuntur.

Quomodo res in loco sint.
Quaestio 3tia.